

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetéseket felvesz helyben a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is ezimzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Farsangban.

(A. K.) Kárpátoktól Adriáig kezdődik a multság Árpád hazájában. Rendjében van. A munka, a kötelezettség-teljesítés fáradtsága után és közben kell erőt s frisseséget adni a kedélynek is.

Társadalmi életünk jelen állapotában különösen megbecsüljük összefüggéseinket, hol az öregek és ifjak találkoznak. Egymást ismerni s szeretni tanulják. Az ifjuság olvadékonny szívével s hevéllel ledönt különbséget és válaszfalat.

Ez az, a mire nekünk, magyaroknak oly nagy szükségünk van.

Mert pár év óta kezdünk visszafelé menni. Letérünk a szabadelvű felfogás és életnézet helyes útjáról, melynek követése nálunk mindig bevált.

Képződnek kasztok, klikkek s pártok, melyekben az ember nem kvalitása, hanem külső körülményei szerint bíraltatik meg. Nem a jelenre, nem a jövőre, hanem az ódon multra alapítják nézetüket.

S miért?

Semmiért. Egyszerre átcsap határainkon is a szellemi ragály s terjed rohamosan azon elvek s iránylatok ellen, mely egész nemzedékek jelszavait képezték.

S e ragály meglepte a társadalom tulnyomó nagy részét, közvéleménnyé nőtte ki magát, melynek nyomása alól kevesen tudnak s még kevesebben bírnak felszabadulni.

Különültség, születés, állás és vagyon szerint, ma a század végén, midőn nagy fényvel készülnek megünnepelni azon eszméket, melyeket száz évvel előbb egy vértengerről százezrek életének feláldozásával emeltek diadalra.

Polgárosodásunk görbe vonalakban balad

előre. Itt-ott visszaesést mutat, mint minden civilizáció, fejlődése közben.

De e visszaesésnek nem szabad tartósnak lenni, nem veheti fel az állandóság jellegét, nem csontosodhatik meg közéletünkben, felfogásunkban.

A társadalmi élet jelenségeit meg kell szüntetni s haladni kell azon ösvényen, melyet e század eleje óta oly erőssé csináltak. Nem lehet az, hogy nálunk begyepes-edjék.

Irtani kell a gyomot, a burjánt, mert fejét gyorsan kiüti s elszívja a hasznos, a jó gyökerek életnedvét is.

S erre jó a farsang. A társadalom zöme, ha vakon indul is a vezetők után, azt akarja láttatni, hogy saját feje után eszelecszik. Nem lehet s nem szabad tehát kényszeríteni, hanem mintegy kiegyengetni s kijelölni kell az utat, melyen e zöm mozogjon. A társadalmi élet vezéreit terheli a kötelesség, hogy akkor, midőn az emberek a szokás, a természeti szükség folytán a társaságot keresik, mulatni, szórakozni akarnak — egymáshoz vezéreljék, egyesítsék.

Mert így remélhető, hogy a helyes életnézetekhez visszatérünk. Hogy társadalmunk erejét a centrifugális erők által nem gyöngítjük, hanem azt erőssé, hatalmassá tesszük.

Ha mulatunk, legyen meg legalább a társadalomnak is a haszna. A farsang közelebb hozza az egyéneket, a társadalmi köröket. A jókedvű ember mulatni akar s szívesen mulat, ha van alkalmá.

Ez alkalmat nemcsak megadni, de meg is kell ragadni. Közelebb kell az elzárkózó tömeget egymáshoz hozni. Közvetlen megismerésből tanulja meg azon axiomát, hogy az egyént nem születése, nem vagyona után, hanem jelmeze, esze, műveltsége után kell, lehet megbírálni.

A farsang multságai kihatók szoktak lenni későbbre is. Sajátos társadalmi viszonyaink között ma majdnem egyedül itt nyílik alkalom az ifjuság találkozására. Azon ifjuságnak, mely ha társadalmunk jelen életnézetét magáévé teszi, megmérgezzük azon kort, melynek színezetét ifjuságunk fogja később megadni, de a melynek felelőssége a jelen férfait fogja a történelem ítélőszéke előtt terhelni.

A multságok szezonja képes azt sok részben jóvá tenni, mit a komoly idők elrontottak. A multságba szülek gyermekeiket nemcsak a tánc, hanem a szórakozás kedvéért viszik. Komoly háttérre Karneval herceg uralmának is van. A házasság nemcsak az égben, hanem a farsangban is köttetik, mint ezt elődeink erősen bebizonyították.

Vajjon mi hozza közelebb egymáshoz a Montecchieket és Capuletteket, ha nem a házasság? Az ifjuság nem az eszével, hanem a szívével okoskodik. A ki szeret, az nem az őt, a kilenc águ koronát nézi, nem a telekkönyvtárban őrzött regényeket olvassa. Így van ez általában véve. S ha ma mindkét nembeli ifjuságunk ellenkező behatásoknak látszik hódolni: annál inkább kell a divergáló csoportokat összehozni és épen azért kell a kölcsönös megismerésre, becsülésre indítani. — Ez a legjobb útja annak, hogy társadalmi elkülönültség hovatovább nagyobbra nyíló szakadását betömjük.

A magyar társadalom ugyis eléggé meggyöngyült, izmosodnia kellett volna, növekedni számban s tartalomban, mert csak erős társadalmon épülhet fel az állam, csak erős társadalom edzett vállai bírják az állam terhet. A magyar állameszme politikai fogalma így lesz hussá és vérré a közéletben, annak minden tagjában. Így terjed s nő az eszme, melynek hi-

TÁRCZA.

Miért nem jössz.

(Románból.)

Lásd a fecskék messze szállnak,
Hull a lombja a vén fának,
Éket, pompát elvisz az ősz, —
Miért nem jössz, miért nem jössz?

Karjaimba jöjj el megint
Üzd el tőlem a but, a kint,
Árva fejem hadd pihenjen
Kebeleden, kebeleden!

Emlékszel-e, tudod — régen —
Elbolyongtunk künn a réten
S karjaimmal kedves alak
Átfogtalak, átfogtalak?

E világon vannak nők még
Kiknek szeme lángokban ég,
Bár mi szépek, bájlók azok
Nem olyanok, nem olyanok!

Szemeidnek bájló fénye
Rá hullt lelkem éjjelére,
Est csillagnál szebb vagy nekem
Szép kedvesem, szép kedvesem!

Őszi napok egyre szállnak,
Lombja lehullt a vén fának,
Éket, pompát elvitt az ősz . . .
Miért nem jössz, miért nem jössz?

(Eminescu.)

Szamosujvári.

A szigorú szolgabíró.

— Elbeszélés. —

Irta: Hamvai Sándor.

Karakán legény volt Eördögh István szolgabíró uram a maga idejében. Abban az időben, t. i. mikor még az ököljog s a deres javában existált.

Nemes igazságszeretet, de egyuttal a pedánságig vitt szigorúság: ez a két főbb jellemző tulajdonsága volt, a mely széles körben tette tiszteltté, de egyuttal félelmissé nevét. A mit egyszer kiejtett a száján, azt visszavonhatatlanul végre is hajtotta s ez a sokszor tulságba vitt erélyessége nem egyszer kellemetlen helyzetbe is sodorta a különben jóindulatu és humanus gondolkodású szolgabírót, a mi különben nem zárta ki nála, hogy a bűnös kontójára el hegedültesse azt a furcsa nőt, a melynek a neve — huszonöt. (Kártyások műnyelvén „fucscs.”)

Egy reggel még ágyban volt, kényelmesen nyújtózva s csibukjából óriási füstfelhőket fujva, mikor a hajdu azzal a kellemes hírrel nyit be, hogy hogy az éjjel a gyapári legelőre kicsapott négy igás lova — hivatalos nyelven szólva: — „ismeretlen tettesek által eltolvajtatott.”

— Mit?! pattant fel a szolgabíró. Ellopták az igás lovaimat! Az én lovaimat?! Te szerencsétlen, talán részeg vagy, vagy az eszed ment el?! No beszélj hát!

Marci, a hajdu, ki már szokva van az ilyen kitörésekhez s ki tagadhatlan, hogy már a maga félmeszely pálinkáját be is kebelezte, nem jött zavarba. Az, hogy ő iszik, nem titok; hogy már egy félmeszellyel felhajtott — szintén kétségtelen; de ez egy okkal több arra, hogy hivatali tekintélyét és nyugodtságát el ne veszítse és hivatalos stílusából ki ne jöjjön.

— Az eltolvajoltatás kétségtelen bizonyítéka a lovak hiányosságában rejlik, felel vissza méltósággal.

— Ki volt megbízva a felügyelettel?

— Az ellenőrzés felügyeleti szakmánya . . .

— Kérdésre felelj, te — ökör.

Marci úgy érezte, hogy a hivatalos renomé ily körülmények között tarthatatlan, azért kapta magát és minden válasz helyett ajtót nyitott s pillanat mulva egy fogvacogva didergő, minden ízében remegő emberi alakot tolt a félelmes szolgabíró elé.

— Azon címzés mi volta ezen egyént illetvén!

— Én voltam a lovak mellett tekintetes uram! hebegé a szerencsétlen, a kit a félelem egészen kivetkőztetett emberi ábrázatából.

— Hogy hívnak?

— Szabó Péter, becses engedelmevel.

A szolgabíró dühe némileg csillapulni kezdett, látva a félelmében epés sárga, majd zöldes színben játszó arcot.

— Ahán . . . te cseléd vagy itt nálam és nem hetes? (Szokásban volt sok helyt hetenkint egy-egy falubeli embert a szolgabírák rendelkezésére bocsátani, a kiket „hetes“-nek hívtak.)

— Igen, alázattal instálom, réti pásztor volnék.

— Tudom, hiszen naponkint megfordulsz az udvarban s legtöbbet a konyhán . . .

— Igen is, kérem alázattal, szoktam segiteni egy-egy kis vizhordásban, favágásban, — szolt a legény neki pirosodva, miután most már kezdett magához térni az enyhébb beszélgetés alatt.

— De hát hogy történt az a lopás, beszéld el?

veket nem a politikai küzdelem harcaiban, hanem a társadalom finom, szövevényes eszközeivel hódíthatunk.

A farsang évadját bölesen használjuk tehát fel. Okos és üdvös multság lesz az, mely az egyéneknek és a társadalomnak ily sikereket eredményez.

Ne elkülönültség, ne a kasztszerű elzárkózottság, a klik uralkodjék, sőt ellenkezőleg a politikai, nemzetiségi ellentéteket, a születési, vagyoni különbségek felfogását igyekezzünk kiegyenlíteni az által, hogy a mulatni, a szórakozni kész elemeket hozzuk egymáshoz közelebb.

Akkor derülne fel társadalmunk borúsége, akkor tennénk jó szolgálatot a köznek, a nemzetnek, — melynek javáról multságaink közepette is meg kell emlékeznünk s pedig nemcsak hangzatos dikciók által, hanem tények által is, most, mikor a társaság minden rétege mulat, szórakozik, a mikor tehát, mint a játszó oroszlánhoz, könnyebben hozzá lehet férni

A korcsolyázás.

Ennek a téli mulatságnak ma már meglehetősen nagy divatja van hazánkban.

De ez a divat még se régi keletű. Olyan ifjak és felnőttek korcsolyáznak ma, a kiknek szülői ezt a fajta testi ügyességet a maguk fiatal korában nem sajátították el, sőt, mint abban az időben szokatlant és ismeretlent, nem is sajátíthatták el.

Ebből már most azokon a helyeken, a melyekre a korcsolyázás divata épen elérkezik, legelőször is baj támad. A fiatalok sürgetik a divat felvevését; az öregek ellenzik. Van magyarázat, kifogás elég.

„Csak fiuknak való.” „Nem lánynak való.” „Csak nagyvárosi, romlott szokás.” „Idegen divatnak a majmolása.”

S a vidéki puritán erkölcs megbotránkozva az idők romlottságának szaporodó jelein — sirjába kívánczik. Így derült ki a társadalmi szokások terén is, hogy egyik idő ellensége a másiknak.

Ám lehetnek — és bizonyára vannak olyanok is, kik nem elleneznék a korcsolyázást: csak tudnák, hogy az — egészségi tekintetben — hasznos-e, vagy káros?

Mielőtt a tájékoztató s egyszersmind megnyugtató feleletet e kérdésre megadnók: vessünk egy pillantást a dolog multjára, egy másikat pedig jelenére.

A korcsolyázás divata nem onnan jött Európa középső országaiba, a hol — közhír szerint — az emberiség bölcsője rengett; tehát nem Keletről. Onnan sem, hol a klasszikus költészet hazája volt az ó-korban: tehát Délről sem. Onnan se, a honnan a civilizáció terjed a többi világtájak felé: tehát Nyugotról sem. Hanem jött Északról, a tél hideg szelével és fagyával együtt.

Észak pogány mitológiájában — melyet a későbbi kor számára Eddo nevű költői maradványok

őriztek meg — oly isten szerepel, kit a többitől szépség, nyíl és korcsolya különböztet meg.

Mikor indult Észak divata — a korcsolyázás — délibb vidékek felé: azt pontosan bajos volna megmondani. Annyit szabad e tekintetben állíthatni, hogy az egyes országok közötti sűrűbb érintkezés, segélyével terjedhetett ez a szokás lejjebb és lejjebb, a meddig jég található.

Klopstock a múlt század második felében többször megénekelte a korcsolyázást. Göthe, Herder és más német költő szintén.

Ennek a századnak az elején pedig népünnepek rendezésére elegendő alapnak bizonyult ez a fajta időtöltés nemcsak Londonban, hanem Hollandiában, Párisban, Berlinben és Bécsben is.

Ma már mindennapi gyakorlás tárgya — a hol csak korcsolyázó-térnek felfogható jég van. S a hol a természet nem gondoskodik jégpályáról: gondoskodnak emberek. Inkább egyesületbe állanak magukra és a nézőikre adót vetnek, de a korcsolyázást annak idején nem mulasztják el. S ez a divat — a merre csak terjedhet — terjed is. A nagy városok után meghódítja a kisebb városokat, s utóljára megfogja látogatni a falvakat is.

Mindenüvé fényes kísérettel vonul be, ha csak úgy teheti. Még vidéki városokba is elektromos világítással és zeneszóval. Versenyre kell a régiek eredetű téli táncmultságokkal s ő is bált rendez a jégen. És akadnak mindig, a kik az ilyen bálban tánczolni és olyanok, a kik ezt a vigasságot végig nézik. Sőt versenyre kél a korcsolyázás divata magával a hanggal: az ének és zene hangjaival s miként ez hangversenyeket — ő meg korcsolyaversenyeket rendez.

Egyszóval nagyravágyó, mint a kitüntetés után sóvárgó ember s egyenesen a művészet címe után vágyik. Ő tudja, hogy mikor éri el.

Rangkórság biz ez az ő részéről. Mert a korcsolyázás soha se lesz egyéb mint testgyakorlat. S ezzel becse is meg van állapítva. A szaladgáláshoz hasonlóan a végtagok izmait erősen foglalkoztatja és sebesebb lélekzésre vezetvén, a törzs számos izmát is szerény munkára kényszeríti. Azután a szív munkáját gyorsítja s a vérkeringést élénkíti.

A sebesebb lélekzéssel járó gyorsabb élenyülés a vér melegét fokozza s ezt a nagyobb meleget a gyorsabb vérkeringés a test egész felületén érezhetőbbé teszi; így tehát a korcsolyázás felhevít, sőt meg is izzaszthat. Végül pedig a gyorsan felhasznált anyagok pótlása hirteleni szükséggé válik: az étvágy fokozódik. Az álom édesebb. Dicséretére válnék a többi téli mulatságnak is, ha ennyi jót tudna tenni. S miért nem tesz például a táncztermek bálja ily jót? Azért nem, mert a korcsolyázás a szabad levegőben megy végbe; a bál pedig olyan levegőben, mely — nem szellőztethető termekben — csupa kilélekzett levegőből áll, másfelől pedig — főleg kis városokban és falun — földig poros.

S ha meggondoljuk, hogy a korcsolyázónak még a fagyás pontja alatti 10 fok mellett is melege van, beláthatjuk, hogy ez a testgyakorlás a test edzésével is jár, míg többnyire a romlott levegőjü s

poros táncztermek nagy melege a hideg iránt még érzékenyebbé tesz.

De óvatosság a korcsolyázás gyakorlásához is szükséges.

Az is igaz, hogy az elesésből származható veszedelmeket számításon kívül hagyni nem lehet, de e miatt a korcsolyázástól felettébb félni még sem kell, az utcán járó-kelők közt, meg a szoba parkettjén is fordul annyi elesés elő, mint a korcsolyatéren. Sikos időben pedig az utcán-járás veszedelmesebb mint a korcsolyázás.

Nagyobb hidegben ugyan a jég jobb, a korcsolyázás repülésszerű sebességgel történhetik; de azért a 20 fok közelében levő hidegben — valamint fagyos nagy szélben — korcsolyázni nem tanácsos.

Alkalmas időben azonban bátran korcsolyázhatni, csakhogy nem nehéz meleg öltözékben. Mert a meleg ruhában korcsolyázó megizzad s azután könnyen megfázik és beteg lesz.

Korcsolyázás után vékony lábbelivel hóban járni vagy oly könnyű öltözékben minő a jégen jó — kocsiban ülni nem szabad. A ki korcsolyázását elvégezte, ha könnyebben van öltözve s lábbelije elég vastag — gyalog menjen haza; ha pedig melegebb ruháról előre gondoskodott — kocsin. Folyók és tavak mély vize felett korcsolyázni veszélyes. Legbátorságosabbik a mesterségesen készített jégpályák, melyeken mintegy 30 centiméternyi vízzéreg fagy jéggé.

A korcsolyázás leginkább csak ép szervezetűeknek s főként egészséges korban való testgyakorlat, de azért ép szervezetűek valódi sápadtság eseteiben is sikerrel folytathatják. Hanem már sápadtság színe alá bujt szervi betegségek mellett nem ajánlatos.

Még olykor kislóku szívbjajjal is megbíriák e testgyakorlatot, mely néha az izmok rheumás bajait is segít meggyógyítani. Betegség után az üdülés vége felé is megkísérélhető. Abban a tekintetben pedig majdnem utólráhtetlen a korcsolyázás, hogy minden korban elővehető. Tanulhatja és gyakorolhatja nemcsak a gyermek s nemcsak a korcsolyázó közönség 70—80 perczentjét és díszét tevő serdülő és ifjú, hanem a megállapodott testalkatu, sőt az öregedő ember is.

Azért tehát ne haragudjunk reá. Ne féljünk tőle. S az időjárásra és öltözékre szükséges elővigyázat mellett a gyermekeket és ifjakat bátran engedjük korcsolyázni.

Dr. Zelizy Dániel.

Vidéki levél.

„Hass, alkoss, gyarapíts
S a haza fényre derül!”

Tekintetes szerkesztőség!

Századunk, mely a haladás nagy századának van elismerve, mely méltán sorakozik a legelsők mellé, bátran nevezhető a jótékonyosság századának. Ha végig lapozzuk az emberi nem újraébredésének évszázadait, korunk a jótékonyosság terén majdnem páratlanul áll. Nem kell más nemzete,et néznünk, csak a ma-

— Azért főztünk hát annyi kozmás ételt. Akkor még ezer a szerencse, ha elő se kerül!

— Ne humorizálj fiam! Látnod az olyan jámbor, félig-meddig együgyű ember volt. Ő vágott fát rendesen nekünk, vizet hordott, sokszor még surolt is . . . Aztán te keményen fogtad nagyon s az ostoba egy szóig elhitte, a mit te neki mondtál! Képzeld mi lenne, ha öngyilkosságra vetemednék, mert az inkább megölné magát, hogy sem börtönbe kerüljön; aztán . . .

— Eh, aztán . . . meg aztán . . .

— Na igen, szegény özvegy anyja van, a kit ő tart fenn . . . bizony nem venném a lelkemre, ha . . .

— Ostobaság! Csak tán nem öli meg magát négy ló miatt?

— Ki tudja? Azért jó volna fiam erőlesen utána nézetni. Küldjük ki a férfiscélédeket.

— Jól van na . . . küld ki hát, csak ne légy olyan nyulszívű, hogy mindjárt kétségbe essél egy paraszt kölyök miatt!

— Igazán boszantó! dörög a szolgabíró, a mint a felesége eltávozott. Nekem vesznek el a lovaim s utóljára még magamnak kell aggódni a tolvajokért, ne hogy az istenért valami bajuk legyen! S azzal zsörtölődve öltözni kezdett.

Nem sokára önelégülten tért vissza a szolgabíróné s mint kis gyermek a hatalmas oroszánt, hizelegve czírogatta meg a félelmes szolgabíró még fésületlen haját.

— Lásd tatuskám, már egészen nyugodtabban érzem magamat. Elküldtem minden férfi cselédet a háztól, hogy keressék meg azt a nyomorult embert. .

— S persze te azt hiszed, hogy azoknak nincs annyi eszük, hogy ebben a disznó melegben meghuzzák magukat egy-egy széna boglya tövében a

— Nagyon ki voltam fáradva; alázattal instálom, aztán . . . aztán . . .

— Aztán szépen elaludtál, ugy-e?

— Igenis, instálom.

— No persze . . . így szokott az lenni rendesen, ha az ember rátok biz valamit. Bizonyosan bepálinkáztál, aztán . . . Egy szót se, ha mondom! Bepálinkáztál, igen, aztán isten számába elengedett a lovakat a mezőn aztán . . . Mondom már, hogy fogd be a szádát! Ellopták az orrod elől a lovakat, semmirekellő! De a lovak, lovak s ördög vigye dőgeit, — folytatá a szolgabíró önön mind jobban feltűzelve e beszéd által — azok legfeljebb kétszáz forintot értek s azt még bevasalhatom a te bőrdőn, hanem a szégyen! Igen, az a roppant nagy szégyen, az az iszonyu gyalázatos csufság, hogy a szolgabírótól lopjanak; ez az, a mi engem felháborít és ezt neked köszönhetem, te gazember. Össze is kötöttelek guzsba és úgy tétetlek hét vasajtó alá, hogy a napvilágot sem látod . . . Nem; agyon lölek! . . . Igen, agyon lölek, vagy felhuzatlak a nagy jegenye fára, itt a házam előtt . . . te, te semmi-házi és most pusztulj a szemem -lől, vigyen el az ördög! Majd ebéd után kend Marci, állítsa elémmegint ezt a gazembert. Himez, bizonyosan egyetértett a tolvajokkal. Persze . . . világos . . . egyetértett velük! Vigyázzon jól reá, mert ez cimeres zsvány . . . a fejével felelős érte kend, értette?

— Tökéletesen parancs szerint megértvén! szolt Marci, katonásan tisztelgve s drákói szigorral rivallt reá a majdnem halálos ijedtté vált széncsétlen flótásra. Előttém indulj!

Mig a szolgabíró még sokáig járt fel s alá a szobában nagy indulatosan, addig Marci csakugyan szó szerint értelmezvén a dolgot, a deliquenst nyomban elkísérte — Mózsihoz, a korcsmába, a hol an-

nak kontójára addig ivott, míg csak a fejét tökéletesen tele itta, mi által a parancs önként megszűn-
vén, a status fogoly tehetett, a mit akart, egész tetszése szerint.

Igy történt aztán, hogy ebéd után, mikor már a szolgabíró ur is kiengesztelődött félig-meddig s az eset által a hivatalosrenoménejtett csorbát kellő fokára leszállította volna, sem a fogoly, sem annak erélyes öre feltalálható nem volt. Tüvé tettek mindent, Nércit nagy ügygyel bajjal elő is vonszolták a korcsmából; de a delquens, az nem volt sehol. Márton ur ugyan erősen biztatta magát, hogy ő a föld alól is előkeríti, de ő maga olyan állapotban volt, hogy inkább a földre, mint az alá kíváncszott.

— Eh, majd előkerül a gazember! szolt végre a szolgabíró s erős parancsban kiadta, hogy mihelyt valaki nesztét vesz, hogy hol huzta meg magát, azonnal tegyen jelentést nála. Majd elbánok én most a semmire valóval; a mit eddig mondtam, az csak mézes madzag ahhoz képest, a mit most már vele teszek! fenyegetődzék szigou képpel s azzal nyugodtan neki fogott tárdlizni az esküdttel és a plébánossal, a ki rendes kompanista volt.

Az nap rá sem gondolt többet.

Másnap ismét csak az ágyban volt, mikor a saját felesége újságolta neki, hogy még most se került elő a bűnös.

— Eh, hagyjatok békét nekem! Hát én keresem meg; majd csak előkerül!

— De fiam, az olyan becsületes jó ember volt, nem ártott az a légények sem.

— De hát tehetek én rola?

— Jól van, jól; de te ugy ráijesztettél. Tudod, hogy az az ember a jobb keze volt a konyhának?

gyart s meggyőződhetünk állításom valóságáról. A jótékonyág folytonos gyakorlása, igaz, a műveltségtől is függ. Minél fejlettebb valamely nemzet szellemileg, annál jobban lobogott a jótékonyág Vesta tüze.

Az utolsó évtized alatt hány és hány jótékony egyesület alakult a szenvedő emberiség nyomorán segített; hány kulturális kezdeményezés öltött már testet? S mindez honnan? Talán nagyjaink bőkezűségéből? Nem! Egyesek fillérei, a polgárság fényes áldozatkészségéről tesznek tanulságot majdan a későbbi századokban.

Pedig ismerjük el, hogy nálunk még a jótékonyág iránt nincs meg a kellő érzék. Szeretünk sokat beszélni, de keveset adni. Igaz, hogy anyagilag szegények vagyunk, — de a mi a másik és fő ok, az, hogy csak pillanatok tudunk lelkesülni, legyen az bármi!

Ezt egy szóval kifejezhetjük: közönyösek vagyunk. Utóbbi időben igaz, rohamosan lettünk megterhelve. Most akarjuk egyszerre pótolni azt, mit elődeink elmulasztottak.

Jobb később, mint soha!

Nagy hibája nálunk még sokaknak az, hogy nem értik át az illető jótékonyági egyület célját, hasznát. Csak hányan vannak még ma is olyanok, kik nem tudják felfogni az E. M. K. E. nemes, századokra kiható célját.

Egyesek — nálunk, — kik szívükön hordják a haza jövőendő nagyságát és nem pessimisták, azok a jótékonyagra a közadakozás terén túl vannak terhelve, erejükön felül igénybe véve. Mig mások, — hova pedig bőven ada az Úr a föld javából, — ridegen, vagy szorult anyagi helyzetükre hivatkozva utasítják el a jótékonyág oltárára könyörgő kezét.

S mondjuk meg és intén ilyenek sokan vannak.

Gondolják meg pedig azok, hogy minden fillérrel a nemzeti test megerősödését segítik elő.

Közeleg az ezred év, a nagy történelmi napunk, addig még sok tenni valónk van, ha méltón akarjuk megünnepeelni ezredéves épületünk, korunkat.

Teremtünk filléreinkből első sorban egy oly alapot az E. M. K.-nek, hogy az mindenütt képes legyen hirdetni a magyar szót. Hogy a szent célt, melyet zászlójára kitűzött, mielőbb megvalósíthassa.

Mert csak így teljesebbé be rajtunk költőnk ama mondása: „Csak sasok nemzenek sasokat!”

Kraszna, 1889. január 14.

Busmagyar.

Különfélék.

* **Kinevezés.** Barra Károly barátunk, a sz. csehi kir. járásbíróhoz aljárásbíróvá neveztetett ki. A kinevezés, mely által a magyar bírói kar egy szép tehetségű, szorgalmas tagot nyert, a legbensőbb örömmel töltötte el azokat, kik a rokonszenves fiatal tisztviselőt városunkban állomásozása alatt közelebből megismerhették.

* **A szilágy-somlyói ipartanodai bizottság** f. hó 20-án gyűlést tart, melyben több, az ipariskola érdekeit képező tárgy fölött fog a bizottság dönten. A gyűlésben való megjelenését a bizottság tisztelt tagjainak talán felesleges is különös figyelembe ajánlanunk.

* **Nagyfalusi vásár.** A kik nem tudják, hogy Nagyfaluban vásár volt, rájamerhettek a borongó eső időről, mert ez ekkora rendszeren be szokott ütni. Mindennek dacára országos hírből ez alkalomból sem vesztett; tömegtelen szarvasmarha kínálat; a szép és jó karban levőkre volt is kereslet s így csak a jobb minőségűek keltek a középnl valamivel jobb áron.

* **Köszönetnyilvánítás.** Alólírott hálás köszönetemet nyilvánítom mindazoknak, kik a helybeli róm. kath. leányiskola részére beszerzendő zászló költségei

mezőn s jót aludjanak a te ijedségedre? . . . Délben aztán előkerülnek enni; de azok bizony nem koptatják a csizma-talpukat azért, hogy azt a szamarat előkeressék. De igaz biz az! Hát az az akasztófára való Marci hova lett? Hisz én őt tettem felelőssé azért az emberért!

— Azt mondják, hogy még kora reggel elindult ő is Szabó Péter keresésére. Nagyon ijedt volt s azt mondta, hogy addig színed elé sem mer kerülni, a míg elő nem teremti azt az embert.

— No ez derék. Utdljára nincs egyéb hátra, minthogy én akaszszam a nyakamba a levélhordó táskát s járjak a faluban kézbesíteni házról-házra! Na csak kerüljön elé az is, mert annak igazán uti laput kötök a talpára, úgy is sok van már a rováson.

— Ne haragudjál kedvesem; de lásd ez a Szabó Péter . . .

— Ördög bujjék bele a haszontalanjába!

— De édesem egy szegény özvegy anyja van...

— No hát csak én nem vehetem el, vagy mi?

— Jó, jó . . . de még négy apró testvére is.

Aztán ez a szegény fiu volt a kenyérkereső a háznál. Mi lesz a szerencsétlenekkel, ha az az ostoba tökölkő félelmében valami rosra határozza magát? Legyen lelked fiam! S ezzel a még mindig szép szolgabíróné engesztelőleg ölelte át férje vaskos nyakát s olyan édes hízélgéssel, apro dédelgetéssel halmazta el, mintha egyenesen az akasztófától akarná megmenteni azt a hibában talált embert.

(Folyt. köv.)

fedezésére, f. hó 12-én megtartott batyus gyermekbál alkalmával a cél elérése érdekében fáradoztak. Névszerint: Veverán József urnak, ki a házi uri szerepet vitta. Veverán Józsefné urnő és Tarnay tisztelőndő urnak, mint pénztárosoknak. Bartha Endréné, Lukácsffy Ödöné, Papp Tivadarné, Szénási Miklósné, Tamko Bertalanné és Zipfinger Péterné urnőeknek, kik a házi asszonyi teendőket önfeláldozólag végezték. Békési Cornelia, Evva Juliaka, Jancsó Mariska és Ilonka, Józsa Anna, Huberth Kata, Krizsán Gizella, Papp Irma és Ruzsika Karola házi kisasszonyoknak. Gyulai Endre, ifj. Krizsán Károly, Szöllősy Ferencz, ftszt. Schöffler Leó és Zoltán Vincze tánczrendező uraknak. Fogadják még egyszer forró köszönetemet a jótékony cél érdekében. Sz.-Somlyó, 1889. január hó 15. Molnár Amál, okl. tanítónő.

* **Tűzoltók arcképcsarnoka.** Pár nap óta látható már a Fodor István üzletének kirakatában a helybeli önk. tűzoltó egyület tagjainak arcképcsarnoka. A nagy gonddal egybeállított s a megszólalásig hű fényképek valóban díszetere válnak Babar Ferencz jó hírű fényképészünknek, ki csekély anyagi haszon mellett igazi ambícióval végezte feladatát a képek izléses és csinos összehelyezésénél. Ha igaz az, (és hogy is ne volna igaz!) hogy a munka dícséri a mestert, ez a becsülettel megoldott feladat elég ékezzsólóan beszél a Babar fényképész tehetségéről, kit már ennél fogva is a legmelegebben ajánlunk a közönség pártfogásába, annál is inkább, mivel itt időzése most már csak pár hétre terjed.

* **Tűz.** Nagy veszély fenyegette f. hó 12-én Bagolyfalvát. Az orkányszerű szélben, mely f. hó 12-én dühöngött nevezett községben, Ráda Nutz esüje az esti órákban tüzet fogott. A lakosokat pánik rettegés fogta el. A viharban sikeres oltásról szó sem lehetett. Az égő üszköket az orkán messze hordta, mint a könnyű pelyhet. Tűzoltói szer semmi, egy primitív kézi fec-kendőn kívül. De a hol legnagyobb a vesz, ott legközelebb az Isten. A messze éjbe világító égő háztömeg a község délnyugoti szélén volt. Így az üszköket a hóborította zántóföldekre vitte. Az összegyűlt s némileg — az ijedelmtől — magukhoz jött lakosok az oltáshoz fogtak. De meg menteni mit sem lehetett. A sürről tüzet fogott a lakóház, istálló, ól, öt nagy és két kis kazal széná, szalma s mind ez egy kis területre összeszorítva. Valóban pokoli látvány volt e tüztenger. Éjfélre a pusztító elem befejezte játékát — egy koldus családdal szaporítva a nélkül is szegény falut. A kár, tekintve a mi építkezési viszonyainkat falun, nagy: 686 frt. Biztosítva nem volt. Ma már csrh a hült üszkök jelölik egy boldog család otthonát. Biztosítás, tűzoltás mikor jön el a te tetet öltött országod? A lelkes és tanító urak pedig e szegény család sorján is tanulva, hívják fel a nép figyelmét a biztosítás nemes voltára, hogy így ha bekövetkezik a hasonló szerencsétlenség, de részben vagy egészen kárpótolva lesz. És hogy nem biztosít még ma sem a nép vajjon ki az oka? Ki érte a felelős? A tűz gyújtogatás által történt.

* **A kis Kraszna** valóban utánzásra méltó szép példával jár elől megyénk többi városai előtt. Az Enke szilágymezei fiókja által kiküldött 15 darab kis és 2 nagy persely Varga Gyula ur buzgalkodása folytán csakhamar gazdára lett. Azon hazafias urhölgyek és urak neveit, a kik áthatva a nemes lelkesedéstől a legnagyobb készséggel engedtek helyet házi tűzhelyük-nél az Enke perselyének Varga Gyula ur a következők közül velünk: Farcady Mihályné, Korbuly Mártonné, Varga Gyuláné, br. Györffy Lajosné, Lengyel Hermin k. a. Maeha Gusztávné, Viski Anna k. a. Laitner Zsigmond, özv. Beteg Gergelyné, Lázár Teréz k. a., Belle Gyuláné, Nagy Ilonka k. a., Bakesy Berta k. a., főt. Farkas István, Tolokán Miklósné. A két nagy persely a község házában és a kaszinó helyiségében talált helyet. Isten áldása legyen hazafias törekvésükön a lelkes gyűjtőknek!

* **Gyermekek.** A sz.-somlyói róm. kath. leányiskola zászlójának javára f. hó 12-én este rendezett gyermekbál ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényesen mondható. A bevétel volt a csekély belépti díj dacára: 99 frt 41 kr. Kiadás: 55 frt 97 kr. Maradt tiszta jövedelem: 43 frt 44 kr. Felülfizettek: ft. Trusza Lajos 4 frt 60 kr., Gencsi Sándor 2 frt 60 kr., Veverán József 2 frt, Bartha Endréné 40 kr., Szöllősy Ferencz 60 kr., Faff Józsefné 30 kr., Szénási Miklósné 60 kr., Köln Norbert 60 kr., Merk Jánosné 40 kr., Kriosné 20 kr., Kovács Lászlóné (Nagyfalu) 1 frt 20 kr., Pocsavájler Istvánné 30 kr., Farnay János 60 kr., Bíró István 60 kr., Tamko Bertalanné 40 kr., Dobolyi István 20 kr., Ruzsika István 60 kr., Papp Pongrác 60 kr., Somogyi Kálmán 80 kr., Szentimrei István 80 kr., Schöffler Leó 60 kr., Csák Alajos 1 frt 10 kr., Nits Győző 1 frt. Nagy Ferencné (Nagyfalu) 40 kr., Haliarszky Sámuelné 20 kr., Gyulay Endre 60 kr., Ruzsika Ignác 50 kr., Vischn Elek 1 frt 40 kr., Tamko Bertalanné 60 kr., Lázár Ödön 60 kr., Lederer Zsigmond 60 kr., Balázs József 60 kr., Lukácsffy Ödön 1 frt 20 kr., Zipfinger Péter 60 kr., Szénási Miklós 60 kr., Griger György 1 frt. B. István 60 kr., Szénási Margit 5 kr., Tamko Aranka 30 kr., Lukácsffy Erzsé 30 kr., Veverán Erzsé 30 kr., Pocsavájler Mária 20 kr., Tamko Bella 30 kr., Lukácsffy Anna 30 kr., Papp Anna 20 kr., Faff Róza 20 kr., Ezenkívül a zászlóra adakoztak: Némethy Zs és neje 1 frt. Bartha Iván 1 frt. Rónay László 50 kr., Molnár Amália 2 frt. Molnár Janka (Debreczen) 1 frt. Csoma Jólíka (Szathmár) 1 frt. Uzonyi testvérek (Debreczen) 1 frt. Ecsedi Mariska 20 kr., Páskuj Margit 50 kr., Dobolyi Gizella 60 kr., Bund Vilmosné 60 kr., Bund Josephin 20 kr. A szíves pártfogásért a nagyérdemű közönségnek e helyen is köszönetet mond: a rendező bizottság.

* **A ki nem tudja a nevét.** A napokban érdekes megkeresés érkezett a városi kapitánysághoz a margittai plébániái hivataltól. A dolog az, hogy egy cseledeány törvénytelen gyermeket szült; de a keresetlenségénél csak kereszt nevét tudta az anyakönyvvezető lelkésznek megmondani, mivel ő is törvénytelen ágyból származván, apja nevét nem tudja. A szerencsétlen teremtés egy helybeli polgári származású nőre hivatkozott, ki neki keresztanyja s így talán apjáról felvi-

lágosítást adhat; de e nő is elhalt időközben. Így hát a nyomorult újszülött még azt az egyetlen örökséget sem nyerheti meg életére, melyet a hasonló származásra méltó teremtesek birnak örökölni — anyjuk meggyalázott nevét.

* **Gyászhir.** Lapunk zártával vesszük a megdöbbentő gyászírt, hogy érkávási id. Kávási Sándor érkávási tekintélyes földbirtokos, Szilágyvármegye törv. hatósági tagja, a tasnádkerületi 48-as és független párt volt elnöke, életének 70-ik évében f. hó 15-én elhunyt. Áldás és béke porain!

* **Lóvezető.** Ez ideig ismeretlen új állás. A hadügyminiszter ur találta ki. Megjegyzendő, hogy csak mozgósítás esetére fognak felvétetni azon vállalkozó szellemű egyének, kik háboru esetén a hadsereg számára szánt lovakat Szilágy-Somlyóról a megrendelt állomáig vezetik. Ha a „cibil” urakból nem kerül elegendő vállalkozó szellem, úgy a katonailag ki nem képzett népfelkelőkből állítják ki a lóvezetők díszes sorát. A napdíj nem is megvetendő: három pengő naponként s minden jó karban átadott lótlól 1 frt a prémium; a népfelkelők azonban már csak egy forint napdíjat és reménybelileg kilátásba helyezett jutalmat kapnak. A kapitányi hivatal a jelenzőket jan. 25-éig névjegyzékbe foglalva terjeszti elő. Tessék pályázni!

* **Igyunk vagy ne igyunk?** Érdekes statisztikai munkát végzett mostanában egy londoni orvos-egylet arra nézve, vajjon mily befolyással van a szeszes italok élvezete az emberi élet tartamára? A vizgálát azt a meglepő dolgot derítette ki, hogy legrövidebb élettartamuk azok, kik egyáltalán nem isznak, legtovább pedig azok élnek, kik — a pálinka kivételével — mérsékelten élvezik a szeszes italokat. Még a szoros értelemben vett iszákosok is átlag két évvel tovább élnek, mint azok a kik teljesen tartózkodnak a szeszes italoktól; a mérsékelt ivóknak pedig nem kevesebb, mint tizenkét évvel hosszabb életre lehet kilátásuk, mint a nem-ivóknak. Ugyanis a nem ivók átlagos élettartama 51.22 év volt, a mérsékelt ivóké 63.13, az iszákosoké 53.03. Ez adatok 4234 haláleset alapján vannak megállapítva. Kétségtelennek látszik tehát, hogy a szeszes italok mérsékelt élvezete mellett jóval hosszabb életet remélhetünk, mint hogyha nem iszunk. Ergo — bibamus!

* **Kigolyózás.** Arad városának egyik eddig népszerűségnek örvendett polgárán, R. M. gyógyszerészen történt meg az, hogy az aradi kaszinó választmánya a tagok sorából kigolyózta azért, mert egy másik közszolgálatban álló kaszinó tag: K. E. igazgató ellen oly hirt terjesztett illetékes hatóságnál, mely ha valóban bizonyult volna, könnyen végzetes következményekkel járhatott volna a vádlott férfira — ki különben csak annyit vétett a hírkövés ellen, hogy a v. közgyűlésen egy ujabban felállítandó gyógyszerészár ügyében vele ellenkező nézetet nyilvánított.

Irodalom.

Vértesi Arnold ezer világából, mely a nagynevű író ezer elbeszélését közli, már a 16-ik füzet járja. Ebben Fényes házasság című hatásos és érdekesítő regényének folytatása olvasható. Nem tekintve azt, hogy e becses irodalmi vállalat rendkívül értékes jutalmakat biztosít az előfizetőnek, oly olesó füzetekben jelenik meg, a mely páratlanul áll az országban. A Magyar Világ rövid idő alatt egy egész kis könyvtárt fog képviselni. — Az új megrendelők részére, kik t. i. újkör lépnek be az előfizetők sorába, a kiadóhivatal egyszerre is megküldheti a már megjelent füzeteket, de intézkedett, hogy az első füzetből kezdve egyes füzetben is kaphassák, ép úgy, mintha a vállalat csak ma venné kezdetét. — Előfizethetni postautalványon, vagy bármely könyvkereskedő útján egész évre 7 frt 80 kr., félévre 3 frt 90 kr., negyed évre 1 frt 95 kr. Az előfizetési pénzek Vértési Arnold nevére, vagy a Magyar Világ kiadóhivatalához, Debreczenbe, küldendők.

CSARNOK.

Az utolsó éj „otthon“.

A kastély lecsendesült. A hatalmas, gazdag ur nyugodtan alszik. Édes álomképek teszik nyugodttá a pihenést. Politikai hírneve a világ ajkáról harsogva száll tova. Mint embert szereti minden ismerős és tiszteli a ki csak hallott róla. Vagyoni állása biztos. Gazdag évi jövedelem bizonyít birtokai nagysága mellett. Mint családapa: boldog. Két fia már aranyos fészket csinált magának: második otthon. Egyik leánya már asszony; szép, gazdag és boldog. A másik leánya mennyasszony, ez is szép, ez is gazdag lesz és boldog. Ez az utolsó éj, a mit — mint leány — az ősi kastélyban tölt, ezután csak mint vendég jár majd ide látogatni a meglegegedett apát. Éppen, mint a másik három.

A szép leány, a mennyasszony, kicsiny szobája csendjében aludni akar. Azt gondolja, hogy tud parancsolni a dobogó szívnek, az izgatottságnak. Azt hiszi, ezek is fejezhajtó cselédek. Különbözen lehet, hogy igaza van. A szív dobogását elcsitíthatja talán a holnapi boldogsággal, a mi bekövetkezik majd az esküvő után. A szív nem mindig dűrcsokdik. Meghajlik a biztos ígért előtt és vár még egy napot. Ha a szív enged, elmúlik az izgatottság is. És azután lehet nyugodtan aludni kicsiny szobája csendjében a mennyasszonynak. Ő okos leány. Nem képzelődik. Tudja, a mit tudni kell egy férjhezmenő leánynak és nem látja az ördögöt feketének, hanem fehérnek.

És mégsem tud nyugodtan aludni. Valami — a minék nem tud nevet adni — elzavarja az álmot, és fantasztikus képeket mutat a félhomályban. Ő nyitott szemekkel féli ezeket az alakokat.

Az éjjeli lámpát feljebb csavarja. Hadd legyen nagyobb a világosság. Majd talán eloszlanak azok a badar képek. Nagyon sötétek azok egy mennyasszonyoknak. Mit keresnek az éjjél rémei a kezdődő boldogság előtt. Suhanjanak el másfelé, a hol keresi őket a rossz lelkiismeret. Ott azután üljenek diadalünnepeket, mint a manók, boszorkák a kénköves katlan mellett.

A lámpa nagyobb világot ad. A félős alakok eltűnnek és a szép leány lehunyja fáradt szempilláit.

De hát ha sötétben akar lenni, minék a lámpa világ? A mint behunyja szeméit, ott vannak előtte újra a kergetett képek és eszeveszettül vigyorognak rá.

Szegény mennyasszony. Ijedten nyitja fel szeméit és a lámpavilágba néz, hogy elzavarja azokat a rossz szellemeket. És így kell nézni neki a fénybe. De hát ez is ellensége lesz. A fény árnyakat rajzol a falra és az ismeretes tárgyaknak a fal szőnyegére vetett árnya sajátos alakokká változik.

Az asztal apró diszitményei erdőt rajzolnak a szőnyegre s a mint a lámpa alig észrevehetően himbálódik, úgy tetszik, mintha a szél mozgatná az erdő fáit. Mintha hallaná is azt a titokteljes zugást, mely a rengeteg örök dalnoka volt és marad.

És a mennyasszony ijedten fordul el attól a képzett erdőtől. Hát mi az? Egy sötét erdő rajza nem rejt semmi rutat, semmi ijesztőt. A rengeteg egyhangu moraja csodásan szép és kellemes. Ha más hang nem vegyül bele...

Későre nyul be az éj és a szép leány még mindig nem tud nyugodni. Valamit látni vél, a mit valójában nem lát és hallani, a mit tagad a titokzatos csend. Izgatottsága nő és az álmom végleg elsuhan.

Fehér ágát elhagyja, könnyű nyári ruhát, őt magára nyakát betakarja egy schawllal s a parkra nyíló ablakon kitekint a sötét éjbe.

Néhány csillag fent ragyog. A többi lefutott, mint a babonás ember mondja. A hold pedig sovány felhő mögül ad kicsiny világot.

De minék is a nappali fény? A kinek tenni-való utja van, megteszi nappal; a kinek titkos dolgai vannak, a ki lopni akar, annak meg éppen jó az ilyen sötét éjszaka. Számoljon ki-ki a lelkiismeretével.

A szép mennyasszony hirtelen elhatározta magát valamire. Lábaira maga huzza fel cipőit — hadd aludják a fáradt szobalány — s könnyű ruhában, elfödve arcát egy kendővel, lesuhan a lépcsőn.

Csendesen halad az éjben. Lábai alatt nem zörög a haraszt, nem sercen a gyenge fű, a letiport virág. Mintha bolygó fény suhanna a park fái között. És sokáig tart az út, míg eléri a célt.

De ő nem érez fáradtságot. Nem veszi észre, hogy a harmattól kicsiny cipője átnedvesült, hogy harisnyájában sincs száraz egy sziporka sem.

Nagysokára azután eléri az erdő alját és ott megáll. Arcáról leveszi a kendőt, ledobja a gyepré és ott az óriási cserfa alatt — letérdepel.

Kezeit imára kulcsolja, talán imádkozik és sirni is kezd. A könnyek sebes egymásutánban gördülnek le arcán és zokogása messze elhallatszik a csendes éjben.

Most már nem gondol a csenddel semmit; az eljövettel titkát félve nem őrzi. Elfelelte, hogy még meg is láthatja valaki. Minden érzéke a fájdalomban összpontosul s a fájdalom égő könyve szaporán hull a szemből és keble sebes emelkedésével együtt nő végtelen fájdalomra folytonosan.

És mindig ott térdepel és míg folynak szeméből a könnyek, addig lelke előtt sötét történet süllyed át, melynek boruja újabb tápot ad a fájó szívnek.

Micsoda történet az, a melyik ebben az időben kísért? A mitől a szép leány, az ünnepeket mennyasszony bucsuzni, válni akar.

A cserfa rejti hát a titkot, melynek létezéséről nem tud a világon senki! Az erdő zugása hát azért volt oly félelmes a leánynak, mert titokról susog? És mit susog az a cserfalomb?

Badar mesét.

Volt a világon egy gyermekleány, a ki szeretett játszani a — szívvél, eleinte mézeskalácsból, azután olyannal, a mely fájni is szokott. A leány nagyuri leány volt. Borotvált arcú inas kísérte utain. Nevelőnő állt az oldala mellett szüntelen. Beszéltek neki a család régi fényéről, hatalmáról, méltóságáról, melyet neki is örízni kell. Mutatták neki ősei arcképeit, melyeknek egyike koronát is viselt valamikor nagyon régen, de mégis viselt. Ez a leány egy kissé lyrai kedélyű is volt. Szerette a természet szépségeit, a dalt, virágot, erdőt és mezőt.

Bekóborolta néha a kastély melletti erdőt, mint egy erdei nympa. És ott megtalálta, a mire az ősök, különösen az, a kinek a korona is volt a fején, nem lettek volna büszkéek. Megszerette a fiatal erdészt, a kinek férfiasan szép arca és termete volt; és nem vette észre kettőjük közt akadályul a hétágu koronát. Így ezután igen szerették egymást. Tisztán, szívből, számítás nélkül. Persze, hogy titokban. Az ősök bizonyára görbeszemmel nézték ezt a csillagos égből, de mégis szerencsések voltak. Az a badar leány még nőül is ment volna titokban az erdészhez, ha egy vadászó golyója közbe nem szől. Ez megmentette a leányt, különösen pedig a magas családót a nagy szegénytől. Az erdészt eltemették és vége volt mindennek. A szép leány sirt, szomorodott. Volt más oka is, más oldalról is. Hanem ez is éppen olyan titok volt, mint az első. Sőt még nagyobb. De éppen úgy megőrizte ezt is. Nem is álmódott róla senki, hogy egy kicsi kis halvaszületett gyermek édes anyja lett a szép leány. Ezt a kis teremtet azután ő maga temette el. Koporsója volt egy selyemkendő, szentelt viz az édes anyja könnye, bucsuztató a zokogás. Tiszteességes egy temetés. A mint a nagy cserfa alatt megásott gödör elfogadta a holttestet és a rávetett föld elfödte a szemek elől, eltávozott az édes anyja. Visszament a kastélyba és sötét éj jó barátja maradt. Nem árulta el a titkot.

Hogyan jutott eszébe ez a badar történet mennyasszonyunknak? Elakart bucsuzni tőle, kit már talán az enyészett porrá tört és kinek emléke édesen boldog napokról tön bizonyágot.

Sokáig ott térdelt, ott sirt még az anyja a jeltelen, a mások előtt elfödött sir fölött és majdnem pirkadni kezdett a hajnal, mikor csendesen, észrevétlenül visszatért a kastélyba.

Másnap aztán újra éledt a kastély. A boldog apa teljes fényében élvezte az édes megelégedést. A mennyasszony pedig halaványan, könnyekkel szemében — éppen mint a többi mennyasszonyok rendszeren szoktak — ment az esküvőre s elmondta, a mit a pap kívánt tőle.

És ő is elment a kastélyból egy új otthonba, a fővárosba, melynek ablakaiból nem látszik a suttogó erdő, a kimagasló cserfalomb s a hol még könnyebben el lehet bukni, mint az erdő harasztjai között.

Ripp.

Szerkesztői üzenetek.

B. L. A fordításoknak szívesen helyt adunk s a lapot megindítottuk. Csak arra kérjük, hogy a nevesebb román költőket mutassa be fordításban. Így most is az első gyöngének találtuk, míg a másik szép költeménynek szívesen nyitotunk tért.

„Vendég vagyok nálad“... Ajtó mögött a helye.
B. M. Sz.-Cseh. B. K. H.-Szoboszló. L. J. Vaskóh. Adatok némi életjelt magatokról!
J. K. Nem történik ott semmi?

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Hulinka Sándor.

Hirdetések.

a 4316—1888. p. számhoz.

Idézés.

Szilágymegyébe kebelezett Magyar-Kecel község határa tagosítási ügyében az előmunkálatoknak a 2364—1880. szám alatti m. igazságügyministeri körrendelet 44. és 45. §-ai; valamint az 1880. XLV-ik t. c. 14. §-a rendelete szerinti megkezdésére és folytatására 1889. február 19-ik napja, szükséghez képest folytatlagosan Magyar-Kecel községébe kitézetvén; az ezen községbeli telekkönyvi tulajdonosok megidéztenek.

Zilah, 1888. december 18.

Nagy György, m. k.,
az ügyben kiküldött trvszéki bíró.

Egyéves önkéntesi tanfolyam.

A legjobb hírű debreczeni katonai előkészítő iskolában egy éves önkéntesi tanfolyamot tartok fenn, oly ifjak számára, kik közép

iskolát nem végeztek, mégis hadkötelezettségüknek mint egy éves önkéntesek óhajtanak eleget tenni és az egyévi szolgálatra képesítő vizsgára előkészülni akarnak.

A védtörvény értelmében ezen vizsgára mindenki jelentkezhet, előképzettséget nem kell kimutatni.

A vizsga jó eredményeért kezességet vállalok; a tanfolyam 3 hónapig tart, elvállalok oly ifjakat is, kik már a jövő 1889-ik évben jönnek sorozás alá.

Bővebb felvilágosítást program által szerezhetni vagy szóbelileg (Debreczenben, Piacz, 1828. sz.)

Debreczen, 1888. november 25.

Somogyi Vilmos,
igazgató.

6—7

98—1889. k. g. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szilágymegye sz.-somlyói járásában kebelezett Sarmaság székhelyvel, Sarmaság, Ökösritó, Sz.-Sziget és Sz.-Kövesd községekből alakított körjegyzői állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, mire ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állomás 600 frt évi fizetés, szabad lakás és szabályrendeletileg megállapított melékidíjazásokkal van javadalmazva.

Felhívom ennél fogva a pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §. értelmében szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket f. évi február hó 1-ig alóli szolgabírói hivatalhoz beadni annyival inkább el ne mulasszák, mivel a később érkezett kérelmek tekintetbe vétetni nem fognak.

A választás 1889. évi február hó 11-ik napján fog Sarmaságon, mint a körjegyzőség székhelyén megtartatni.

A járási szolgabírói hivatal.

Sz.-Somlyón, 1889. január 5.

Ajtai Albert,
főszolgabíró.

1—1

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja a

„Képes Családi Lapok.”

Mint társadalmi, szépirodalmi s ismeretterjesztő hetilap eddig is megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a magyar nemzeti közművelődésnek, ma az nban nem csak kiváló tényezője a magyar irodalomnak, hanem nélkülözhetetlen barátja a magyar művelt családoknak. Változatos, élénk s a legszigorubb kritikát is kiálló olvasmányai: a legjelesebb magyar írók tollából erednek s a külföldi irodalomból csak a színezetanyag mutatják be az olvasó közönségnek. A gondos, élénk szerkesztés, az izlées és díszes kiállítás, az eszme és az érzelem-nemesítő tartalom, a jó ízlés, a legjelesebb külföldi lapok képeivel a versenyző művész kiitvelű képek szellemi kincsét avatják minden számát.

A „Képes Családi Lapok”

előfizetési ára

„HÖLGYEK LAPJA”

című divatmelléklettel és a külön könyvvé bekötethető regénymelléklettel együtt:

Egész évre	—	—	6 frt — kr.
Fél évre	—	—	3 frt — kr.
Negyed évre	—	—	1 50 kr.

Előfizetések legczélszerűbben postautalványon küldendők.

Mutatványszámokat ingyen

és bérmentesen küld és előfizetéseket a hó bármely napjától elfogad a

„Képes Családi Lapok”

kiadóhivatala

Budapest, V., Nagy korona-utca 20. szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

2—2

Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.